

173 Το Φρούριο της Τήνου

Προσφορά

Πάρε, Κύριε και δέξου
όλη μου την ελευθερία,
τη μνήμη μου, τη νοημοσύνη μου,
και όλη μου τη βούληση,
ό,τι έχω και ό,τι μου ανήκει.
Εσύ μου τα έδωσες·
σ' εσένα, Κύριε, τα επιστρέφω·
όλα είναι δικά σου,
διάθεσέ τα εντελώς
σύμφωνα με το δικό σου θέλημα.
Δώσε μου την αγάπη σου και τη χάρη σου,
αυτό μου αρκεί.

Ιγνάτιος Λογιόλα

(Προσευχή

από τις Πνευματικές Ασκήσεις

Εξώφυλλο:

Το εσωτερικό του Ναού της Ιεράς Καρδίας
στο Εξώμβουργο

Αγαπητοί Φίλες και Φίλοι,

Με το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας, το περιοδικό «ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ» ολοκληρώνει την τελευταία περίοδο της ζωής του και κλείνει οριστικά.

Όλοι γνωρίζουμε ότι στα ανθρώπινα πράγματα υπάρχει πάντοτε μια αρχή και ένα τέλος. Στον εφήμερο ετούτο κόσμο όπου ζούμε, τίποτα δεν είναι αιώνιο, τα πάντα είναι προσωρινά και εφήμερα. Από τον κανόνα αυτό, δεν ξεφεύγει και το φυλλάδιο του Προσκυνηματος του Εξωμβούργου. Ξεκίνησε ταπεινά από τον αείμνηστο π. Δομήνικο Βουτσίνο και τέθηκε στην υπηρεσία της ευλάβειας προς την Ιερά Καρδιά του Ιησού. Από τον Οκτώβριο 1964, που κυκλοφόρησε το πρώτο τεύχος, μέχρι σήμερα που κυκλοφορεί το τεύχος 173 δεν έπαψε να πληροφορεί για την κίνηση του Προσκυνηματος, αλλά και τροφοδότησε την πνευματική ζωή των πιστών και τους καθοδήγησε στην Αποστολή της προσευχής.

Σήμερα, ύστερα από 42 χρόνια συνεχούς παρουσίας, είμαστε υποχρεωμένοι να διακόψουμε την έκδοσή του. Ο λόγος, οδυνηρός αλλά σαφής: η μείωση των δυνάμεών μας. Από τη μια, η μείωση των Πατέρων και Αδελφών Ιησουιτών, από την άλλη, το προχωρημένο της ηλικίας μας, κάνει ώστε να μην μπορούμε να διατηρήσουμε ακμαία τα τρία περιοδικά, τα οποία κυκλοφορούσαμε μέχρι σήμερα: «Το Φρούριο της Τήνου», τους «Ανοιχτούς Ορίζοντες» και τα «Σύγχρονα Βήματα». Ούτε θελήσαμε να τα διατηρήσουμε μέχρι τη δική μας πλήρη εξάντληση. Αν ενεργούσαμε έτσι, θα αφήναμε πάνω τους τα σημεία της δικής μας γήρανσης, χωρίς να προσφέρουν σ' εσάς την τροφή που παρείχαν μέχρι σήμερα.

Όλοι γνωρίζουμε ότι στη ζωή χρειάζεται να παίρνονται αποφάσεις, όσο οδυνηρό κι αν είναι αυτό. Το γνωρίζετε κι εσείς, και το πράττετε όταν πρόκειται για τις δικές σας υποθέσεις. Εξάλλου, οι καιροί έχουν αλλάξει και όπως όλα, και οι εκδόσεις μας έχουν ανάγκη από μια δυναμική ανανέωση. Αυτό πράττουμε κι εμείς σήμερα μέσα στο χώρο της εκδοτικής μας δραστηριότητας.

Από τον Ιανουάριο του 2008, σταματούμε τα τρία διαφορετικά περιοδικά που διευθύνουμε μέχρι σήμερα και, ενωμένοι οι τρεις άνθρωποι που εργαζόμασταν για την έκδοσή τους, θα ξεκινήσουμε ένα νέο περιοδικό, διατηρώντας τον ένα από τους τρεις τίτλους (Ανοιχτοί Ορίζοντες), που φιλοδοξούμε ότι θα είναι πιο σύγχρονο, πιο όμορφο και πιο χρήσιμο για τη δική σας θρησκευτική ενημέρωση και την πνευματική σας μόρφωση. Μέσα από τις σελίδες του νέου περιοδικού θα συνεχίσουμε να σας πληροφορούμε γι' αυτά που θα συμβαίνουν στο Προσκύνημα, στο Εξώμβουργο, θα συνεχίσουμε να σας παρέχουμε πιο άρτια τη θρησκευτική ενημέρωση και να τροφοδοτούμε τη προσωπική σας προσευχή. Τόσο εγώ όσο και οι συνάδελφοί μου, που τόσο βαθιά αισθανθήκαμε την αγάπη σας και τη στήριξή σας κατά το παρελθόν, ευελπιστούμε ότι θα αγαπήσετε και θα αγκαλιάσετε και τη νέα μας προσπάθεια.

Ιδού, ο Κύριος έρχεται και ανανεώνει τα πάντα.

Εμείς που ακολουθούμε το Χριστό, δεν τον ακολουθήσαμε επειδή είδαμε τη δύναμή του. Ούτε επειδή μας υποσχέθηκε ότι θα μένουμε πάντοτε νέοι και δυνατοί. Ακολουθήσαμε και ακολουθούμε το Χριστό επειδή πιστέψαμε στην αγάπη του, επειδή πιστέψαμε και πιστεύουμε ότι το μικρό παιδί, που γεννιέται σε μια σπηλιά, στη Βηθλεέμ, αυτός είναι ο Υιός του Θεού και έρχεται για να μας αποκαλύψει αυτή την αγάπη. Κι αν στη ζωή μας συναντούμε μέρες δύσκολες, ίσως και απογοήτευσης, θυμόμαστε επίσης ότι πρώτος εκείνος πέρασε από το δρόμο της φαινομενικής, της επίγειας αποτυχίας. Και γνωρίζουμε ακόμη ότι ανάσταση χωρίς προηγούμενο θάνατο, δεν υπάρχει.

Είθε το θείο Βρέφος, που έρχεται για να στηρίξει και πάλι τις ελπίδες μας, να αυξήσει επίσης μέσα μας την πίστη μας και την απόλυτη εμπιστοσύνη μας στο Θεό που μας αγαπά.

π. Σεβαστιανός Φρέρης

12 Ιανουαρίου 2008

Η ετήσια Συνάντηση στην Αθήνα της Οικογένειας του Εξωμβούργου

Πολλά έχουν συμβεί αυτό το τελευταίο διάστημα και πολλά επίσης έχουν ακουστεί για το Εξώμβουργο και τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται εκεί. Πολλοί είναι εκείνοι που, για διάφορους λόγους δεν μπορούν να φθάσουν μέχρι την Τήνο και μέχρι το Εξώμβουργο, για να πληροφορηθούν από πρώτο χέρι γι' αυτά που λέγονται.

Επίσης, αλλαγές γίνονται: σταμάτησε η θεία Λειτουργία για κάθε Παρασκευή στο Εξώμβουργο κατά τους χειμερινούς μήνες, το περιοδικό του Προσκυνηματος σταματάει κι' αυτό, ο π. Σάββας θα βρίσκεται και στην Αθήνα κατά τους χειμερινούς μήνες: τι σημαίνουν όλα αυτά; ποια είναι η καθεαυτού αλήθεια; πού και από ποιον θα το πληροφορηθούμε; Για όλα αυτά και για άλλα, θα έχουμε την ευκαιρία να μιλήσουμε κατά τη συνάντηση της Οικογένειας του Εξωμβούργου, στην Αθήνα, το Σάββατο, 12 Ιανουαρίου 2008, στις 6 μ.μ. στο ναό του Σωτήρα, Μιχ. Βόδα 28.

Να θυμηθούμε ακόμη και κάτι άλλο: Η συνάντησή μας στην Αθήνα, την ημέρα εκείνη, δεν είναι μόνο για να πληροφορηθούμε κάποια πράγματα. Η συνενέρεσή μας χρησιμεύει επίσης για να τονώσει αυτούς που ίσως έχουν αρχίσει να παραμελούν την ευλάβεια προς την Ιερά Καρδιά. Η συμμετοχή μας, λοιπόν, δε χρησιμεύει μόνο σ' εμάς· χρησιμεύει και στους άλλους. Ας μη αμελήσουμε να τους προσφέρουμε την παρουσία μας.

Γεια σας, λοιπόν, τώρα, και σας περιμένω όλους στην Αθήνα για τη συνάντησή μας, το Σάββατο, 12 Ιανουαρίου 2008, στις 6 το απόγευμα.

*Σάββατο, 12 Ιανουαρίου 2008
Στις 6 η ώρα το απόγευμα
Μιχαήλ Βόδα 28 - στην Αθήνα
τηλ. 210 88 35 911*

Η Ανάγνωση της Γραφής

«Φυλαχτείτε από τους ψευδοπροφήτες, που σας έρχονται ντυμένοι σαν πρόβατα, από μέσα τους όμως είναι λύκοι αρπακτικοί. Θα τους καταλάβετε από τα έργα τους. Μήπως μαζεύουν από τα' αγκάθια σταφύλια ή από τα τριβόλια σύκα: Ένα καλό δέντρο κάνει καλούς καρπούς, ενώ το άχρηστο δέντρο κάνει άχρηστους καρπούς. Δεν μπορεί το καλό δέντρο να κάνει άχρηστους καρπούς ούτε το άχρηστο δέντρο να κάνει καλούς καρπούς. Κι όποιο δέντρο δεν κάνει καλούς καρπούς, το κόβουν και το ρίχνουν στη φωτιά. Θα τους καταλάβετε, λοιπόν, από τους καρπούς των.

Στη Βασιλεία του Θεού δε θα μπει όποιος μου λέει “Κύριε, Κύριε”, αλλά όποιος κάνει το θέλημα του ουράνιου Πατέρα μου. Την ημέρα της κρίσεως πολλοί θα μου πουν: “Κύριε, Κύριε, δεν προφητέψαμε στο όνομά σου; Δε διώξαμε δαιμόνια στο όνομά σου; Δεν κάναμε θαύματα στο όνομά σου;” Και τότε θα τους πω κι εγώ: ποτέ δε σας ήξερα· φύγετε μακριά μου, εσείς που αντιστρατεύεστε το νόμο του Θεού».

(Μτ.7,15-23)

Το δένδρο από τους καρπούς γνωρίζεται

Φυλαχτείτε από τους ψευδοπροφήτες, μας λέει ο Ιησούς, οι οποίοι σας έρχονται ντυμένοι σαν πρόβατα (Μτ. 7, 15). Ο Κύριος μας προειδοποιεί ότι οι κολακείες και τα γλυκόλογα πρέπει να κρίνονται ανάλογα με τους καρπούς που παράγουν. Πρέπει, λοιπόν, να κρίνουμε κάποιον, όχι έτσι όπως ο ίδιος παρουσιάζεται με τα λόγια, αλλά όπως είναι πραγματικά, με τις πράξεις του. Διότι πολύ συχνά κάτω από το κάλυμμα του αμνού κρύβεται η μανία του λύκου. Και όπως τα βάτα δε δίνουν σταφύλια, τα αγκάθια δε δίνουν σύκα και τα σκάρτα δέντρα δε δίνουν καλούς καρπούς (βλ. Μτ.7, 16), το ίδιο , μας λέει ο Ιησούς, δεν είναι στα ωραία λόγια που συνί-

στανται πραγματικά τα καλά έργα, αλλά όλοι πρέπει να κρίνονται σύμφωνα με τους καρπούς που παράγουν.

Όχι, μια υπηρεσία που θα περιοριζόταν σε ωραία λόγια δεν αρκεί για να κερδίσει κάποιος τη Βασιλεία των Ουρανών, και δεν είναι εκείνος που λέει : Κύριε, Κύριε (Μτ. 7,21), που θα γίνει ο κληρονόμος της. Πράγματι, τι αξιομισθία υπάρχει στο να λέμε: «Κύριε» στον Κύριο; Μήπως τάχα θα έπαυε να είναι ο Κύριος αν εμείς δεν τον αποκαλούσαμε έτσι; Τι θα σήμαινε μια αγιότητα που θα περιοριζόταν στην επίκληση ενός ονόματος, εφόσον η οδός της Βασιλείας των Ουρανών βρίσκεται στην υπακοή στο θέλημα του Θεού και όχι στο να προφέρουμε το όνομά του;

Την ημέρα της κρίσεως πολλοί θα μου πουν: “Κύριε, Κύριε, δεν προφητέψαμε στο όνομά σου; Δε διώξαμε δαιμόνια στο όνομά σου; Δεν κάναμε τόσα θαύματα στο όνομά σου;” (Μτ. 7,22). Και εδώ, ο Ιησούς καταδικάζει το θράσος των ψευδοπροφητών και τις προσποιήσεις των υποκριτών που θέλουν να ιδιοποιηθούν τη δόξα από τη δύναμη του λόγου τους. Όταν κάνουν μια προφητική διδασκαλία, όταν εκδιώκουν δαιμόνια ή πραγματοποιούν πράξεις αυτού του είδους, νομίζουν ότι αυτό θα τους εξασφαλίσει τη Βασιλεία των Ουρανών. Σαν να τους ανήκε στ’ αλήθεια κάτι από αυτά τα λόγια και από αυτές τις πράξεις! Όχι, δεν τους ανήκει, αλλά είναι η δύναμη του Θεού, τον οποίο επικαλούνται, που πραγματοποιεί τα πάντα. Πράγματι, με την ανάγνωση των ιερών Βιβλίων αποκτάται η γνώση και δια του ονόματος του Χριστού εκδιώκονται τα δαιμόνια.

Πρέπει, λοιπόν, να κάνουμε κάτι το προσωπικό, αν θέλουμε να φθάσουμε στην αιώνια μακαριότητα. Πρέπει να δώσουμε κάτι από τον ίδιο μας τον εαυτό: να θέλουμε το καλό, να αποφεύγουμε το κακό και να υπακούμε με όλη μας την καρδιά στα θεία κελεύσματα. Μια τέτοια στάση θα μας αξιώσει, ώστε να μας αναγνωρίσει ο Θεός ως δικούς του. Γι’ αυτό, ας προσαρμόσουμε τις πράξεις μας στο θέλημά του, αντί να υπερηφανευόμαστε για τη δύναμή του. Επειδή θα διώξει μακριά του αυτούς που από μόνοι τους στράφηκαν αλλού και με τις πράξεις τους δέχθηκαν την αδικία.

Άγιος Ιλάριος του Πουατιέ
«Ερμηνεία στον Άγιο Ματθαίο»
(P.L. 9,952-953)

«Ενδυναμώσετε μέσα σας τον εσωτερικό άνθρωπο»

Ο Jean Bastaire, γάλλος καθηγητής φιλόλογος, συγγραφέας πολλών βιβλίων, έμεινε μόνος όταν έχασε την αγαπημένη του σύντροφο γύρω στα 65 του χρόνια. Σήμερα, σε ηλικία 80 ετών, δίνει τη μαρτυρία του τόσο για τη συζυγική πιστότητα όσο και για την εμπιστοσύνη του στο Θεό.

Τα γηρατεία, εκ πρώτης όψεως, μου φαίνονται ως μια αναπόφευκτη μείωση των δυνάμεών μου και των φυσικών μου ικανοτήτων. Έτσι, ενώ τόσο μου αρέσει να περπατώ, στο εξής έχω την τάση να σέρνω τα πόδια μου στο έδαφος και να κουράζομαι γρήγορα. Υποχρεώνομαι, λοιπόν, να αργοπορώ τον καθημερινό μου ρυθμό και να βγαίνω από το σπίτι όλο και λιγότερο αυτά τα τελευταία χρόνια... Αυτό, όμως, δε μειώνει μέσα μου την όρεξη για ζωή ούτε και επηρεάζει την ικανότητά μου να θαυμάζω τον κόσμο. Γι' αυτό, ενστερνίζομαι αυτό που έγραφε ο απόστολος Παύλος προς τους Κορινθίους: «Δε χάνουμε το θάρρος μας. Μπορεί εξωτερικά να βαδίζουμε στο θάνατο, εσωτερικά όμως, μέρα με την ημέρα, η ζωή μας ανανεώνει» (2 Κορ. 4, 16). Εν πάσει περιπτώσει, τα γηρατεία επιφέρουν μια μείωση της ενέργειας ενώ ο «εσωτερικός άνθρωπος» δυναμώνει μέσα από ένα διαυγές βλέμμα που ρίχνουμε πάνω μας και με την αναγνώριση του δρόμου που έχουμε διατρέξει. Πράγματι, το να γεράσει κανείς μπορεί να είναι η ευκαιρία να αισθανθεί μια βαθιά ικανοποίηση για όλα εκείνα που έχουν επιτευχθεί, παρά το όποιο βάρος από τις αποτυχίες μας και από τους πόνους μας...

Έτσι, για 42 χρόνια έζησα παντρεμένος με την Ελένη. Εκείνη γιατρός, εγώ καθηγητής φιλόλογος, πολλές φορές συζητήσαμε και ανταλλάξαμε γύρω από τα θέματα της χριστιανικής πίστης μας

και το πασχαλινό Μυστήριο. Το 1993, αισθάνθηκα το θάνατο της Ελένης ως μια οδυνηρή απώλεια και, κατά παράξενο τρόπο, κατά τους μήνες που ακολούθησαν, είχα την εντύπωση ότι εκείνη περνούσε πριν από εμένα.

Είναι σαφές, αισθανόμουν μόνος τόσο από συναισθηματικής όσο και από φυσικής πλευράς, αλλά και κατά παράδοξο τρόπο, η προηγούμενη συμβίωση μας μου φαινόταν ακόμη ως κάτι το «μελλοντικό». Συγγραφέας βιβλίων πάνω σε ειδικά φιλολογικά θέματα, μετά το θάνατο της συζύγου μου άρχισα να δημοσιεύω βιβλία σχετικά με την οικολογία και την πνευματικότητα της Δημιουργίας, που ήταν το αγαπημένο μας θέμα. Χωρίς να ξέρω πώς, έχω την εντύπωση ότι εκείνη με ωθεί σ' αυτό. Έστω κι αν εγώ διατυπώνω τη σκέψη και διαμορφώνω το κείμενο, έχω την αίσθηση ότι εκείνη μου παρέχει την έμπνευση. Και μ' αυτή την έννοια, το γήρας είναι για μένα συνώνυμο με την ολοκλήρωση, αφού είδα το τάλαντο μου ως συγγραφέα να αναπτύσσεται κατά τρόπο ανέλπιστο. Ίσως θα μπορούσα να αγανακτώ για το χαμό της Ελένης και να κλειστώ στον εαυτό μου και στη μοναξιά μου, τόσο μάλλον που δεν είχαμε τη χαρά να αποκτήσουμε παιδιά. Όμως, πέρα από το κενό και την απουσία, έχω τη σταθερή αίσθηση ότι στέκεται δίπλα μου και με ενθαρρύνει.

Η καθημερινή προσφορά

Αυτή είναι η προσευχή στην οποία προτρέπει το παγκόσμιο κίνημα της Αποστολής της προσευχής:

*Θεία Καρδιά του Ιησού,
μέσω της πάναγνης Καρδιάς της Μαρίας,
Μητέρας της Εκκλησίας,
και ενωμένος στη θυσία σου της Ευχαριστίας,
Σου προσφέρω
την προσευχή και την εργασία,
τις χαρές και τις δοκιμασίες αυτής της ημέρας,
ως επανόρθωση για τις αμαρτίες,
για τη σωτηρία των ανθρώπων,
με τη δύναμη του αγίου Πνεύματος,
για τη δόξα του Θεού Πατέρα.*

Όπως γίνεται αντιληπτό, η δέσμευση με την οποία συνδέεται ο προσευχόμενος σ' αυτή την προσευχή δεν είναι κάποιο συγκεκριμένο έργο. Η Αποστολή της προσευχής απευθύνεται σε κάθε χριστιανό στο όνομα του βαπτίσματός του, ακόμα και σε άτομα τα οποία ίσως δεν έχουν τη δυνατότητα κάποιας δραστηριότητας: τους ηλικιωμένους, τους ανήμπορους, ή αυτούς που πρέπει να καταπιαστούν με τις καθημερινές υποχρεωτικές τους ασχολίες οικογενειακές ή επαγγελματικές. Αυτό σημαίνει ότι η δέσμευση για την οποία μιλούμε εδώ, δεν είναι παρά η ίδια η χριστιανική ζωή, η ακολουθία του Χριστού που εκφράζεται μέσα από την καθημερινή προσφορά.

Η καθημερινή προσφορά δεν είναι μια ευλαβήστικη προσευχή, αλλά μια προσωπική δέσμευση να βιώσω ένα άνοιγμα της ζωής μου προς τα έξω και μέσα στην ελευθερία.

Ας κάνουμε μια ανθρωπολογική σκέψη. Καθένας μας, ορίζεται από μια σειρά προκαθορισμών που μας επιβλήθηκαν από την ίδια

την προσωπική μας ιστορία, ήδη από τη γέννησή μας. Η γενετική κληρονομιά την οποία φέρει ο καθένας μας, το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούμε, η παιδεία που λάβαμε, η ηθική που μας επιβλήθηκε, η θρησκεία μέσα στην οποία μεγαλώσαμε, και οι τόσες άλλες επιρροές που βαρύνουν πάνω μας καθώς και τόσοι άλλοι προκαθορισμοί περιορίζουν κατά κάποιο τρόπο την ελευθερία μας. Εξ αιτίας αυτών όλων, στην καθημερινή μας ζωή, ενεργούμε ως πρόσωπα καλά δαμασμένα, σύμφωνα ή σε αντίθεση με αυτά που λάβαμε. Για όσο διάστημα ενεργούμε με προκαθορισμούς που μας ήρθαν απ' έξω από τον εαυτό μας, παραμένουμε παιδιά, δεν έχουμε ενηλικιωθεί, δεν είμαστε ελεύθεροι άνθρωποι. Γινόμαστε πραγματικά ενήλικες την ημέρα κατά την οποία είμαστε ικανοί να θέσουμε μια ελεύθερη πράξη, που προέρχεται από μέσα μας και όχι έξω από εμάς, που γεννιέται με δική μας πρωτοβουλία, που δεν είναι μια απλή εκτέλεση κάποιας εξωτερικής επιβολής. Η πρώτη αυτή ελεύθερη πράξη συνίσταται πάντοτε σε ένα «ναι» ή ένα «όχι», σε μια αποδοχή ή μια άρνηση του άλλου όποιος κι αν είναι, του Θεού ή του πλησίον. Ο δρόμος της ελευθερίας και του περάσματος στην ενηλικίωση περνάει από την προσφορά του εαυτού μας, με μια πράξη αγάπης. Μπορούμε ακόμη να προσθέσουμε: κάθε πράξη αγάπης έχει επίπτωση πάνω στο σύνολο του κόσμου, τον ανυψώνει και τον κάνει να προσδεύσει προς την ενότητα, καθώς επίσης και κάθε άρνηση τον καθυστερεί στην ανοδική του εξέλιξη προς ένα ανώτερο επίπεδο.

Έτσι μπορεί να γίνει αντιληπτή η καθημερινή προσφορά και έτσι μπορεί να παρουσιαστεί με ένα καινούριο τρόπο. Οι σύγχρονοί μας αποτίναξαν τα «πρέπει» μιας ηθικής που επιβλήθηκε απέξω όπως αποτινάζει κανείς ένα δυσβάστακτο ζυγό, παίρνουν όλο και μεγαλύτερες αποστάσεις σε σχέση με τη διδασκαλία των Εκκλησιών τους, δε θέλουν πια να τους θεωρούν ως ανήλικους. Η πρώτη τους αναφορά είναι η ίδια τους η συνείδηση. Θέλουν να είναι ελεύθεροι άνθρωποι. Μπορούμε λοιπόν να τους παρουσιάσουμε την καθημερινή προσφορά ως μια πράξη ελεύθερη, μια πράξη ελευθερίας, ένα τρόπο ενήλικου ανθρώπου να αποδεχθεί όλα όσα βιώνει, όλα όσα του συμβαίνουν.

Ο άγιος Ιγνάτιος Λογιόλα, στις «Πνευματικές του Ασκήσεις», σε μια θεώρηση «για να φθάσουμε στην Αγάπη», μας δίνει να κατανοήσουμε ότι η απάντηση αγάπης με την οποία αναγνωρίζει κανείς την αγάπη του Θεού από τον οποίο προέρχεται κάθε αγαθό, δεν μπορεί να είναι παρά η προσφορά του εαυτού μας, η εναπόθεση ολόκληρου του εαυτού μας στο Θεό. Αυτή η εγκατάλειψη στα χέρια του Θεού δε σημαίνει ότι παίρνει κανείς απόσταση από την καθημερινή ζωή, αλλά, αντίθετα, ότι βιώνει πιο ολοκληρωμένα την κατάσταση του ως δημιουργήμα, ότι βιώνει κάθε γεγονός, κάθε συνάντηση ως μια συνάντηση με το Θεό, ότι κατοικεί και δραστηριοποιείται ανάμεσα στα όντα που τον περιστοιχίζουν, όποια κι αν είναι αυτά. Κάθε πρόσωπο αγαπητό ή μη, κάθε γεγονός ευχάριστο ή δυσάρεστο, είναι πλούσιο από μια μυστηριώδη παρουσία που με προκαλεί και μου ζητάει να το αποδεχτώ. Επομένως, σε κάθε περίπτωση, μπορώ να πω την προσευχή: «Πάρε, Κύριε, και δέξου, όλη μου την ελευθερία». Έτσι, τα είπα όλα, δεν έχω πια να προσθέσω τίποτα, δεν απομένει παρά να εγκαταλειφθώ και να επιδοθώ στο γεγονός, στη συνάντηση, που αποβαίνει προσευχή. Θα πρέπει να θυμηθούμε εδώ την προσευχή του π. Τεγιάρ ντε Σαρντεν, ο οποίος επαναλάμβανε αυτό που έλεγε ο άγιος Ιγνάτιος, με λόγια πιο κοντά στους σύγχρονους ανθρώπους: «Κύριε, η αποδοχή μου ας είναι όλο και πιο ολοκληρωτική, πιο ευρεία, πιο έντονη! Το είναι μου ας παρουσιάζεται πιο ανοικτό, πιο διαυγές, στη δική σου επιρροή! Και έτσι να αισθάνομαι όλο και περισσότερο τη δική σου ενέργεια πιο κοντά, πιο έντονη, παντού γύρω μου. Γένοιτο, γένοιτο».

Pierre Emonet

Το Μήνυμα της ευλάβειας προς την Καρδιά του Χριστού

Μόνο μέσα από το μυστήριο της πληγωμένης καρδιάς του Χριστού, όποιος αναζητά την αυθεντική και διαρκή ευτυχία θα μπορέσει να ανακαλύψει το μυστικό (Ιωάννης Παύλος Β').

Η Καρδιά

Όλες οι πολιτιστικές παραδόσεις έχουν αναγνωρίσει την καρδιά ως το κέντρο της ζωής, το όργανο εκείνο, ο σταθερός ρυθμός του οποίου σημειώνει κάθε στιγμή της ύπαρξης. Η καρδιά συνοδεύει τον άνθρωπο σε όλες του τις σχέσεις: Κτυπά στο ρυθμό των πιο κρυφών συναισθημάτων του, που σημειώνονται από την αγάπη. Η καρδιά αποκαλύπτεται ως αυτό που είναι ικανό να ανοιχθεί για να δεχθεί ή να δοθεί σε κάποια σχέση με τον άλλο, ή να κλειστεί και να καταδικαστεί στην απομόνωση.

Η Αγία Γραφή μιλάει για την καρδιά για να εκφράσει τον πιο προσωπικό εσωτερικό χώρο του ανθρώπου, όπου εδρεύει το εσωτερικό του είναι: τα συναισθήματα, οι παρορμήσεις και οι επιθυμίες, αλλά ακόμη η μνήμη, η θέληση και η νόηση: γνωρίζει κανείς μόνο με την καρδιά. Η καρδιά είναι το παν του ατόμου, το «εσωτερικό του περιβάλλον» που κανένας άλλος δε γνωρίζει παρά μόνο ένας, ο Θεός. Η καρδιά είναι που αναζητά το Θεό: να γιατί ο Θεός στην καρδιά αφήνει να τον ανακαλύψουμε, επειδή ο Θεός κατοικεί στην καρδιά του ανθρώπου.

Ο Χριστός μας δείχνει την καρδιά του

Η καρδιά είναι το παν του ανθρώπου... Έτσι, όταν μιλούμε για την Καρδιά του Ιησού δε σημαίνει βέβαια ότι μιλούμε για το καρδιακό του σύστημα... Σημαίνει όμως ότι εισερχόμαστε στο μυστήριο του Θεού που παίρνει σώμα, γίνεται άνθρωπος χωρίς γι' αυτό να πάψει να είναι Θεός. Την ημέρα της Πεντηκοστής, οι απόστολοι τον αναγνώρισαν ως, ταυτόχρονα, αληθινά Θεό και αληθινά, καθ' ολοκληρίαν και τέλειο άνθρωπο, σε σημείο που η αγάπη την οποία ο άνθρωπος Ιησούς τρέφει προς τον Πατέρα του και προς τους ανθρώπους, τους αδελφούς του, είναι η ίδια η θεία αγάπη: αγάπη τέλεια, άμετρη, πάντα πρώτη, απεριόριστη, ακούραστη και γεμάτη ευσιπλαχνία, εσωτερική πνοή της ζωής που έχει ως όνομα: Πνεύμα του Θεού. Ο Θεός μάς αγαπά. Δημιουργώντας τον άνθρωπο,

τον θέλησε άξιο να αγαπηθεί και ικανό να αγαπά. Του έφτιαξε μια καρδιά. Αν αυτή η καρδιά σβήσει, ο άνθρωπος πεθαίνει, δεν μπορεί πια να αγαπηθεί και δεν μπορεί να αγαπήσει. Ο Θεός όμως αρνείται την τελευταία λέξη για τον άνθρωπο να την έχει ο θάνατος! Με τον Ιησού, η τελευταία αυτή λέξη προφέρεται μέσα από μια ανοιγμένη καρδιά, όταν ήδη ο θάνατος νόμιζε ότι τον είχε υποδουλώσει. Η λογισμένη Καρδιά του Χριστού είναι το παράδοξο σημείο της νίκης της αγάπης πάνω στο θάνατο. Η κίνηση αυτή είναι ένα κάλεσμα, ώστε η καρδιά μας ενωμένη με την καρδιά του Χριστού να ανοίξει πλήρως και αποφασιστικά στην αγάπη, και να ξαναβρεί έτσι ολόκληρη τη γεύση της ζωής.

Η πληγή της καρδιάς του Ιησού

Εντυπωσιάζεται κανείς όταν βλέπει ότι ο Χριστός δεν παραπονείται τόσο για την αμαρτία όσο για την αδιαφορία των ανθρώπων, μια αδιαφορία που τους αποκλείει από την προσφορά του Ιησού πάνω στο σταυρό, μια αδιαφορία που, θα μπορούσαμε να πούμε, καθιστά αυτή την προσφορά άχρηστη. Γι' αυτό, το μήνυμα που δόθηκε από την Καρδιά του Χριστού περιέχει ένα κάλεσμα για ικανοποίηση και παρηγορία προς την Καρδιά του Ιησού. Ικανοποίηση σημαίνει: να αγαπώ γι' αυτούς που δεν αγαπούν. Κάθε φορά που κάνουμε μια πράξη αγάπης, κατά μυστικό τρόπο, όλοι οι άνθρωποι δέχονται τα αποτελέσματά της. Παρηγορώ σημαίνει: μαζί με την αγία Μαργαρίτα-Μαρία, οι χριστιανοί που το επιθυμούν οραματίζονται το βράδυ της κάθε πρώτης Πέμπτης του μήνα τον Ιησού στην αγωνία του κήπου των ελαιών. Η Εκκλησία αναζητά συνεχώς αυτή την ώρα που χάθηκε στον κήπο των ελαιών, την ώρα που έχασαν ο Πέτρος, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης, για να επανορθώσει αυτή την αταξία και τη μοναξιά του Διδασκάλου η οποία αύξησε τον πόνο του ... Ο Ιησούς μάς επιτρέπει, κατά κάποιο τρόπο, να τον ξαναβρίσκουμε διαρκώς σ' αυτή την ώρα που κύλησε χωρίς επιστροφή, ανθρώπινα μιλώντας, και, όπως άλλοτε, μάς καλεί να συμμετέχουμε στην προσευχή της Καρδιάς του που αγκαλιάζει όλες τις γενεές των ανθρώπων. Όποιος θέλει να καταλάβει την ιστορία και τη σπουδαιότητα του Μηνύματος που δόθηκε στο Παρά-λε-Μονιάλ οφείλει να επιστρέψει πολύ πίσω, πέρα από τα όποια κτηριακά μνημεία αυτής της πόλης, πρέπει να επιστρέψει στην Παλαιστίνη πριν από 2000 χρόνια...

1200 χρόνια ακόμα πιο πίσω, ένας λαός, οι γιοι του Ισραήλ εγκαθίστανται στη χώρα της Χαναάν. Ο λαός αυτός ομολογεί την πίστη στον ένα και μοναδικό Θεό που τον έσωσε από τη σκλαβιά στη γη της Αιγύπτου για να τον οδηγήσει σ' αυτή τη γη της ελευ-

θερίας. Ενωμένος στο Θεό με το άκουσμα του Λόγου του, μια μακρά ιστορία αρχίζει, που θα σημειώσει ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Γύρω από το έτος 0 γεννιέται στη Βηθλεέμ ένα παιδί που ονομάζεται Ιησούς, από τη Μαρία τη μητέρα του, σύζυγο του Ιωσήφ, του μαραγκού από τη Ναζαρέτ. Στα τριάντα του χρόνια, ο Ιησούς διατρέχει την Παλαιστίνη μαζί με τους μαθητές του και δώδεκα αποστόλους, τους οποίους διάλεξε: παρουσιάζεται ως ο Υιός του Θεού που ήλθε στον κόσμο για να καλέσει τους αμαρτωλούς σε μια ζωή ελευθερίας, και αναγγέλλει την Καλή Ειδήση της σωτηρίας, το Ευαγγέλιο, θεραπεύοντας τους αρρώστους και συγχωρώντας τις αμαρτίες.

«Ελάτε σ' εμένα όλοι όσοι κοπιάζετε και είστε φορτωμένοι, κι εγώ θα σας ξεκουράσω. Σηκώστε πάνω σας το ζυγό μου και διδάχτείτε από το δικό μου παράδειγμα, γιατί είμαι πρᾶος και ταπεινός στην καρδιά, και οι ψυχές σας θα βρουν ξεκούραση». (Μτ, 11,28-29).

Λίγο πριν παραδοθεί και τον καρφώσουν πάνω στο σταυρό, ο Ιησούς συγκέντρωσε τους αποστόλους του για να γιορτάσει μαζί τους το πασχαλινό Δείπνο. Στη διάρκεια αυτού του δείπνου, ο Ιησούς προσφέρει το σώμα του και το αίμα του για την εξαγορά της ανθρωπότητας και την είσοδό της στην αιώνια ζωή. Μετά το θάνατο του Ιησού πάνω στο σταυρό, καθώς ήταν ημέρα Παρασκευή, δεν έπρεπε να μείνουν τα σώματα στο σταυρό την ημέρα του Σαββάτου (τόσο μάλλον που αυτό το Σάββατο ήταν η μεγάλη ημέρα του Πάσχα). Έτσι οι Εβραίοι ζήτησαν στον Πιλάτο να τους σηκώσει αφού πρώτα τους σπάσει τα πόδια. Οι στρατιώτες πήγαν, λοιπόν, και έσπασαν τα πόδια του πρώτου και του δεύτερου καταδικασμένου που είχαν σταυρωθεί μαζί με τον Ιησού. Όταν ήρθαν στον Ιησού, βλέποντας ότι είχε ήδη πεθάνει, δεν του έσπασαν τα πόδια, αλλά ένας από τους στρατιώτες, με τη λόγχη του, του διαπέρασε την πλευρά και αμέσως έτρεξε αίμα και νερό (Ιω. 19,31-34).

Από την αγάπη αναβλύζει η ζωή

«Όποιος διψάει, να 'ρθεί σ' εμένα και να πιει. Μέσα από κείνον που πιστεύει σ' εμένα, καθώς λέει η Γραφή ποτάμια ζωντανό νερό θα τρέξουν. Αυτό το είπε ο Ιησούς εννοώντας το Πνεύμα που θα έπαιρναν όσοι θα πίστευαν σ' αυτόν» (Ιω. 7,37-39).

Στο Γολγοθά, την ημέρα εκείνη, πραγματοποιείται η προφητεία του Ζαχαρία: «Θα στρέψουν τα μάτια τους σ' εκείνον που τον

κέντησαν με τη λόγχη» (Ιω. 19,37).

Στο εξής και μέχρι τη συντέλεια του κόσμου, ελκυόμενοι προς το σταυρό όπου είναι κρεμασμένος ο Ιησούς, Αποκάλυψη και Μαρτυρία της καλοσύνης του Θεού, αναρίθμητοι θα είναι εκείνοι που θα γνωρίσουν ότι μια καρδιά ανοίχθηκε, αστείρευτη πηγή από την οποία όλοι είναι καλεσμένοι να πιουν με χαρά.

Ο άγιος Ιωάννης, πρώτος, έγειρε την κεφαλή του πάνω στο στήθος του Ιησού τη στιγμή κατά την οποία εκείνος πρόκειται να παραδοθεί. Ακούγοντας αυτή την καρδιά να κτυπά, ο μαθητής κάνει την εμπειρία της άμετρης αγάπης με την οποία ο Ιησούς σώζει την ανθρωπότητα.

Την τρίτη ημέρα μετά το θάνατό του, οι απόστολοι πηγαίνουν στο μνήμα και το ανακαλύπτουν κενό. Ο αναστημένος Ιησούς εμφανίζεται σε «περισσότερους από πεντακόσιους αδελφούς», θα πει ο απόστολος Παύλος, και ιδιαίτερα στους αποστόλους. Τους στέλνει να κηρύξουν σ' ολόκληρη την οικουμένη το ευαγγέλιο της Σωτηρίας.

Την ημέρα της Πεντηκοστής, οι Απόστολοι κάνουν την εμπειρία της απέραντης αγάπης του Θεού για τους ίδιους και για όλους τους ανθρώπους: είναι η δωρεά τους Αγίου Πνεύματος. Ωθούμενοι εσωτερικά από το Πνεύμα και το Χριστό που ζει μέσα τους, οι Απόστολοι φεύγουν να κηρύξουν το Ευαγγέλιο στον κόσμο ολόκληρο.

Πολλοί είναι εκείνοι που, στο κύλισμα των αιώνων, άκουσαν το ευαγγέλιο του Χριστού και ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της καρδιάς του με τη μαρτυρία τους.

Ο 17ος αιώνας γνώρισε μια καταπληκτική πνευματική άνθιση. Η αγία Μαργαρίτα-Μαρία Αλακόκ παίρνει θέση μέσα στη μεγάλη σειρά των μεγάλων μαρτύρων αυτής της Αγάπης, ανταποκρινόμενη στο κάλεσμα που της απηύθυνε ο Κύριος όταν της εμφανίστηκε στις 27 Δεκεμβρίου 1673 και, δείχνοντάς της την καρδιά του, της είπε: «Η καρδιά μου φλέγεται από αγάπη για τους ανθρώπους και για εσένα ιδιαίτερα: δεν μπορώ πια να συγκρατήσω μέσα μου αυτή τη φλόγα της υπέρμετρης αγάπης. Πρέπει, λοιπόν, με τη δική σου μεσολάβηση, να την απλώσω πάνω σ' όλους για να τους πλουτίσω με τους πολύτιμους θησαυρούς που σου αποκαλύπτω».

Και λίγους μήνες αργότερα, τον Ιούνιο 1675, σε μια πολύ σημαντική εμφάνιση που της παραχώρησε, ο Χριστός της εμπιστεύεται: « «Να η Καρδιά που τόσο αγάπησε τους ανθρώπους, που θυσίασε έως τέλους για να δώσει μαρτυρία για την αγάπη της και που ως αναγνώριση δε δέχεται, από τους περισσότερους, παρά χαριστίες».

Νέα του Προσκυνητηρίου

✓ Πολλά και ενδιαφέροντα πράγματα συνέβησαν στο Εξώμβουργο και εφέτος το καλοκαίρι. Μετά το μεγάλο μας πανηγύρι συνεχίσαμε με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τόσο στους χώρους του Προσκυνηματος, στο Εξώμβουργο, όσο και κάτω στη Μονή των Λουτρών, με επίκεντρο τον ιστορικό ναό του Αγίου Ιωσήφ.

✓ Στο Εξώμβουργο, χάρη στη πολύ καλή συμπαράσταση του τακτικού π. Μάριου Ψάητη, του γάλλου συναδέλφου π. Frederic Fornos, του φίλου Πασχάλη Δέδα και πάντα της πρόθυμης Μαίρης Λειβαδάρη, μπορέσαμε διατηρήσουμε το Προσκύνημα ανοικτώ όλης τις μέρες, από το πρωί ως το βράδυ, και να δεχθούμε κάποιες χιλιάδες επισκέπτες, έλληνες και αλλοδαπούς. Και όλοι τους να μένουν εντυπωσιασμένοι από την ομορφιά της ενδοχώρας του νησιού.

✓ Αλλά και οι δυο πολιτιστικές μας Εκδηλώσεις εξελίχθηκαν με μεγάλη επιτυχία. Πολλά καλά σχόλια ακούσαμε για την Έκθεση Ζωγραφικής που οργανώσαμε με έργα ζωγράφων από τις Ανατολικές Χώρες, ενώ το κουαρτέτο εγχόρδων μας καθιέρωσε πια σε κέντρο Εκδηλώσεων υψηλής ποιότητας.

✓ Και βέβαια, δεν παραμελήσαμε το πνευματικό μέρος, αφού ο στόχος του Προσκυνητηρίου είναι να οδηγήσει τον άνθρωπο στο Θεό και στην προσευχή. Τα όσα καταγράφηκαν στο Βιβλίο, εκεί στην είσοδο του ναού, από τους ίδιους τους επισκέπτες μας, μαρτυρούν για την πνευματική τους ανάταση και την προσευχή.

✓ Από το Σεπτέμβριο ο π. Σεβαστιανός ξεκίνησε το νέο του πρόγραμμα, δηλαδή να μοιράζει το χρόνο του κατά τους χειμερινούς μήνες ανάμεσα στην Τήνο και στην Αθήνα. Την Παρασκευή, 14 Σεπτεμβρίου, στο Εξώμβουργο λειτούργησε ο π. Μάριος, ο οποίος βρισκόταν στην Τήνο την ημέρα εκείνη.

✓ Η Παρασκευή 21 Σεπτεμβρίου ήταν η πρώτη Παρασκευή ύστερα από 60 περίπου χρόνια που, προγραμματισμένα, δεν τελέστηκε η θεία Λειτουργία στο ναό της Ιεράς Καρδίας στο Εξώμβουργο. Πράγματι, από το 1946, ο αείμνηστος π. Δομνίκος Βουτσίνος είχε καθιερώσει, κάποιος να λειτουργεί εκεί κάθε Παρασκευή. Όταν ο ίδιος απουσίαζε, κάποιος άλλος από τους Πατέρες της Κοινότητας των Λουτρών ή, τώρα τα τελευταία χρόνια, κάποιος από τον κλήρο της Τήνου ανέβαινε και λειτουργούσε εκεί. Στο εξής, από το Σεπτέμβριο έως και τον Απρίλιο-Μάιο θα λειτουργείται σίγουρα μόνο κάθε Πρώτη Παρασκευή του μήνα.

✓ Χάρη στην προσφορά του Συλλόγου «Φίλοι του Πράσινου», την περασμένη άνοιξη φυτεύτηκαν κάποιες δεκάδες ρίζες πικροδάφνης. Η εγκατάσταση για αυτόματο πότισμα, που έγινε από το φίλο και πάντα πρόθυμο Γιάννη Πρίντζη, επέτρεψε ώστε σχεδόν όλες οι ρίζες να αντέξουν τους φοβερούς καύσωνες του τελευταίου καλοκαιριού. Σήμερα, και ύστερα από τις τελευταίες βροχές που έπεσαν, καμαρώνουμε κάποια πράσινα που άρχισαν να φαίνονται και που δίνουν ελπίδες πως δούμε και κάποια θουλούδια το ερχόμενο καλοκαίρι.

Από 1 Σεπτεμβρίου έως 30 Νοεμβρίου 2007 πρόσφεραν για τη στήριξη των δραστηριοτήτων του Πανελληνίου Προσκήνιματος της Ιεράς Καρδιάς στο Εξώμβουργο:

500 Ευρώ πρόσφεραν: Μαριανοί Αδελφοί.

60 Ευρώ πρόσφερε: Απέργη Μαρίνα.

50 Ευρώ πρόσφεραν: Ανώνυμος, Ξενόπουλος Αντώνης, Ανώνυμος, Δελατόλλα Γιωργία, Φωσκόλου Ελένη.

40 Ευρώ πρόσφεραν: Ανώνυμος, Φιοράντη Μαρία.

30 Ευρώ πρόσφεραν: Σαργολόγου Ελπίδα (εις μνήμη συζύγου Νικολάου), Κελαϊδήτου Αγνή (εις μνήμη συζύγου και υιού), Δουρμούση Λουκία.

25 Ευρώ πρόσφεραν: Δαπόλας Αιμίλιος (εις μνήμη Ασσύντας Δαπόλα).

20 Ευρώ πρόσφεραν: Πόντη Φραγκίσκα (εις μνήμη συζύγου Ιωάννη), Απέργης Νικόλαος, Ρήγου Λουκία, Βιδάλη Ειρήνη, Μπαζίγου Γόγα, Φρέρη Ειρήνη, Παπαγιαννοπούλου Μαριέττα, Βιδάλη Μιρκέττα.

15 Ευρώ πρόσφερε: Δελλατόλα Αγνή.

10 Ευρώ πρόσφεραν: Δαλεξίου Μαρίου, Βαμβακάρης Φραγκίσκος.

5 Ευρώ πρόσφεραν: Κορίνθιος Νικόλαος.

Σας Ευχαριστώ όλους για τις προσφορές σας.

*Κατά το 2ο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου, θα λάβετε το νέο περιοδικό που θα ενοποιήσει τα τρία περιοδικά μας : Ανοιχτοί Ορίζοντες, Σύγχρονα Βήματα και Το Φρούριο της Τήνου.
Ελπίζω να το εκτιμήσετε και να το αγαπήσετε.*

*Από τη Σύναξη της Καθολικής Εκκλησίας
16-17 Νοεμβρίου 2007*

"Το Φρούριο της Τήνου"

Τριμηνιαίο Δελτίο Ειδήσεων
Πανελληνίου Προσκυνημάτων
"Ιερά Καρδιά του Ιησού"
Τ.Θ. 181

Εξώμπουρο - 842 00 Τήνος
Τηλ. 228 304 1364

E-mail: jestinos@otenet.gr

<http://www.catholic.gr/ierikardia/index.html>

Προετοιμασία μιας γιορτής

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1091/9 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ 2588

"Το Φρούριο της Τήνου"

Ιδιοκτησία: Μονή Ιησουϊτών
Εκδότης - Διευθνήτης: π. Σεβαστ. Φρέρης
Διεύθυνση: Μονή Πατέρων Ιησουϊτών
Τ.Θ. 181
Λουτρά - 842 00 Τήνος
Τηλ. 228 305 1492
Κιν. 6978 194922

Διαχείριση - Αποστολή:
κ. Μαρία Μαραγκού
Σμύρνης 27 - 104 39 Αθήνα
Τηλ. 210 883 5911

Ετήσια Συνδρομή: 5 €

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία - Εκτύπωση:

Τυποκυκλαδική Α.Ε.
ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΣΥΡΟΣ • ΤΗΛ. 22810 82748 - FAX 22810 82184

Τοπικοί Αντιπρόσωποι:

- Βουτσίνος Ιωάννης: 210 779 0923
- Πόνθη Φραγκίσκα: 210 962 4253
- Πρίντζη Ι. Γεωργία: 228 104 2274
- Πρίντζη Μαγδαληνή: 228 108 2020
- Ρούσσοσ Ιωάννης: 228 107 1410

Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2007
Τεύχος 173 - Έτος 43^ο